

- Kend, az erős, a hatalommal ment ellene, most én megyek, a gyenge - szolt dacosan -, s a furfang lesz a fegyverem.

Csak a gyermek nem szolt. Pedig még ő is ott volt: a leggyengébb. Egy héti járt oda Ágnes, kutatott, fűrkészett, fűt-fát kikerdezett, Gózonban is megfordult, hol egy lánya van fejénel Sós Pálnak, hátha ott lesz a ruha. De nem ment semmire, sőt még a tetejébe meg is betegedett, kocsin kellett érte menni Bodokra.

Hát lám, hiába volt az Ágnes útja is. Nem segített sem a hatalom, sem a furfang. A gonosz ereje nagyobb ezeknél.

Hanem ha tán elindult volna az igazság, nem álrühában, nem kerülő úton, nem pallossal, hanem csak pusztá kézzel?...

Le kellett most már mondani a reményről is. Kár volt akár egy szalma-szálat is keresztül tenni ebben a dologban: mert csak rosszabbra fordul.

Nemcsak a hozománya van oda szegény Ágnesnek, hanem most már az egészsége is.

Ahogy érte mentek, vánkost¹⁸ és dunyhát téve a kocsiülésbe, Boriskát is magával vitte az öreg, hadd lásson egy kis világot ő is. Nyolcéves innen-onnan, s még nem volt ki a faluból, nagyon anyás... vagy mit is beszéltek, hiszen régen nincsen már anyja szegénynek.

Nagyobb volt az ijedelem, mint a betegség, amint nehogy a kocsi meg-
rázza, gyalog mentek mind a hárman a kövezett nagy utcán keresztül, hogy a haranglábnál¹⁹ majd felülnek. Ágnes olyan könnyedén lépdelt, hogy akár hazáig kibírna. Bizony Isten, kár volt a kocsierő!

Hát amint a Csorba Gergelyéktől befordultak, a Kocsipálek csüre²⁰ mögül egyszer csak szembe jön az egész előjáróság, meg a főemberek, köztük Sós Pál uram is, ünnepiesen felöltözve, újdonszerű ködmönben,²¹ mely pályókára fogva²² lógott a válláról. Igaz biz'a - az új templomot szentelték itt föl a mai napon.

- Nézd, Boriskám! Nézd meg jól azt a hosszú hajú magas embert - sugja kis húgának Ágnes -, az vitte el a Cukrit.

Éppen a községházára értek őkegyelmek, s minthogy Santa-Radó Ferenc uram azt találta megjegyezni a földéire, hogy új zsúp kellene rá, meg állottak a falu hatalmasai, s műértőleg nézegették az ócska eszterháját.²³ Már csak különös az, hogy minden kopik a világban, még a községháza is!

Borcsa félénken nézte meg azt az embert, nagy kék szemei tele lettek könnyel.

- Ne rángass hát! - formedt rá Ágnes, s eleresztette a kezét.

- Nem én... csak megrezzentem... Mintha Cukrit láttam volna felém szaladni a levegőben.

Eközben ők is odaérték a faluházához. Baló Mihály uram dícsértesséket mondott és továbbment, Ágnes nemkülönben. De nini, az a bolond gyerek, a bizony odamegy egész közel, s még meg is szólítja azt a hatalmas embert. Ejnye, no, mire való az!

- Bácsil! - szolt csengő, szelíd hangon. - Adjá vissza a bárányomat!

A tanácsbeliek összenéztek. Kie vajon ez a szép, szomorú arcú leányka?

- Adjá vissza a bárányomat! - ismétlé, s a vékony gyermeki hang úgy süvített a levegőben, akár a parittyakő.

Sós Pál odanézett fanyarul, azután megigazította hátul palócosan fésűre fogott deres haját, s nyájasan kérde:

- Miféle bárányodat, fiacskám?

- Az én Cukri bárányomat, a két fekete folttal a hátán, piros pánlikával a nyakában. De hiszen tudja maga nagyon jól...

- Nem láttam én a te bárányodat soha - szolt szemlátomást kedvetlenedve. - Takarodj innen, azt mondom...

Aztán odafordult a tanácsbeliekhez:

- Biz ez már régi fedél, bíró uram, becsurog biz ezen...

- Be ám - de a kelmed fedelén is nagyon becsurog, úgy nézem. Aligha nem lyukas valahol, Sós Pál uram.

Fülig vörösödött ökiyelme a bíró gúnyos vádjára.

²⁰ csűr, takarmány és termény rakározására való, szellős gazdasági épület

²¹ ködmön: rövid, birkahörből készült kabát, szőrmével betétele varrva

²² pályókára fogva: vállra vetve